

Należności cywilnoprawne jednostek samorządu terytorialnego od zaksięgowania przypisu do egzekucji

Ewidencja księgowa należności, likwidacja zaległości i nadpłat oraz dochodzenie odsetek, kosztów procesu oraz rekompensaty za koszty odzyskiwania należności przez wierzyciela będącego podmiotem sektora finansów publicznych

Szkolenie online

Termin szkolenia: 10 marca 2026 r. godz. 9.00 – 13.00

Koszt uczestnictwa: 390 zł netto /os.

Zgłoszenie: Formularz zgłoszeniowy znajduje się na końcu dokumentu

Forma szkolenia:

- Zajęcia prowadzone online, za pomocą specjalnej platformy webinarowej umożliwiającej komunikację pomiędzy wykładowcą a uczestnikami, pozwalającej także na zadawanie pytań wykładowcy oraz na rozmowy pomiędzy uczestnikami spotkania
- Zgłoszeni uczestnicy otrzymają na wskazane adresy e-mail zaproszenia wraz z linkami do wirtualnego pokoju, prosimy o podawanie własnych adresów e-mail
- Platforma szkoleniowa na której odbywają się zajęcia jest dostępna przez przeglądarkę internetową w komputerze lub aplikację w smartfonie.

Trener prowadzący szkolenie: Cecylia Wołoch

Trener specjalizujący się m.in. w zagadnieniach dotyczących rachunkowości podatków i opłat lokalnych, rachunkowości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, windykacji i egzekucji należności budżetowych, zarówno cywilnoprawnych jak i publicznoprawnych;

Ponad 30 lat zawodowo zajmowała się problematyką związaną z realizacją i windykacją dochodów budżetowych w jednej z największych jednostek samorządu terytorialnego. W ramach obowiązków zawodowych zajmowała się realizacją dochodów z opłaty skarbowej, administracyjnych kar pieniężnych, mandatów nakładanych przez funkcjonariuszy straży miejskiej, a także stosowaniem ulg w spłacie należności budżetowych oraz gospodarką kasową w urzędzie;

Przez wiele lat pełniła funkcje Dyrektora Wydziału Podatków i Opłat oraz Z-cy Dyrektora Wydziału Egzekucji Administracyjnej i Windykacji w jednym z największych urzędów miejskich, nadzorując wymiar, pobór, rachunkowość i egzekucję należności budżetowych.

Autorka opracowań z dziedziny związanej z realizacją niektórych zadań gmin publikowanych w fachowych czasopismach m.in. Wspólnota, Przegląd Podatków Lokalnych i Finansów Samorządowych, Finanse Publiczne.

Wybrane zagadnienia:

1. Ujęcie należności cywilnoprawnej w księgach rachunkowych jednostki organizacyjnej (w oparciu o jaki dokument, niezbędne do przypisu regulacje umowne w zakresie terminów płatności, rodzaju odsetek i inne).
2. Co w sytuacji gdy wpłata zostanie dokonana a księgowość nie ma umowy?
3. Które umowy zawierane przez j.s.t. traktować należy jako transakcje handlowe?
4. Pojęcie podmiotu sektora finansów publicznych na tle przepisów ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.
5. Czy do wniesionych po terminie opłat za użytkowanie wieczyste stosuje się odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych (wyrok Trybunału Sprawiedliwości C-327/20 z 13 stycznia 2022r.)?
6. Rodzaje i charakterystyka odsetek od zaległych należności cywilnoprawnych – wpływ zmian stóp procentowych na wysokość odsetek od należności cywilnoprawnych?
7. Czy wpłaconą po terminie kwotę należności cywilnoprawnej można- wbrew woli dłużnika – zaliczyć na odsetki, jeżeli dłużnik wyraźnie wskazuje, że wpłaca tylko należność główną?
8. Jaki jest okres przedawnienia należności z tytułu rekompensaty za koszty dochodzenia należności (40, 70 lub 100 euro)? Za jaki okres wstecz można naliczyć rekompensatę?
9. Czy kierując do dłużnika wezwanie do zapłaty można naliczyć koszty takiego wezwania?
10. Czy przed skierowaniem pozwu do sądu musi być skierowane do dłużnika wezwanie do zapłaty?
11. Jakie działania wierzyciela mogą przerwać lub zawiesić bieg terminu przedawnienia należności cywilnoprawnej?
12. Możliwość odstąpienia od dochodzenia należności cywilnoprawnych w oparciu o uchwały rady gminy/miasta/powiatu, podjęte na podstawie art. 59a ustawy o finansach publicznych (czy niedochodzenie należności oznacza automatyczny odpis zaległości z ksiąg rachunkowych? Jaki dokument należy wydać na okoliczność niedochodzenia należności?)
13. Zwrot nadpłaconych należności cywilnoprawnych (czy zawsze należy zwracać nadpłatę?, jaki dokument stanowił będzie podstawę zwrotu nadpłaty?, kiedy przedawnia się roszczenie nadpłaty cywilnoprawnej? czy nadpłatę np. w użytkowaniu wieczystym można przeksięgować na zaległy podatek od nieruchomości i odwrotnie bez zgody zobowiązanego?)

Szczegółowy program szkolenia:

1. **Charakterystyka wybranych należności cywilnoprawnych.**
 - niezbędne elementy umowy, w tym określenie kwoty należności, terminu płatności i precyzyjne określenie rodzaju odsetek,
 - ujęcie należności cywilnoprawnych (przypis) w księgach rachunkowych,
 - księgowanie i zarachowanie wpłat dokonanych po terminie płatności,
 - czy przypisu należności może dokonać komórka merytoryczna (ta która zawarła umowę) czy też musi to robić księgowość?
 - w jakim terminie dokumenty do przypisu (umowy) powinny być przekazane do komórki rachunkowości?
2. **Odsetki od należności cywilnoprawnych.**
 - naliczanie odsetek wobec dłużników będących podmiotami publicznymi, gdzie stronami umów cywilnoprawnych są wyłącznie podmioty publiczne,
 - naliczanie odsetek wobec dłużników prowadzących działalność gospodarczą będących kontrahentami podmiotów sektora finansów publicznych,

Należności cywilnoprawne jednostek samorządu terytorialnego (C.W.) – 10.03.2026 r.

- naliczanie odsetek wobec dłużników (osób fizycznych) nieprowadzących działalności gospodarczej,
- omówienie poszczególnych kategorii odsetek (odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych, odsetki ustawowe (kapitałowe), odsetki ustawowe za opóźnienie, różnice),
- zarachowanie wpłaty dokonanej po terminie płatności na odsetki i inne należności uboczne (prawo czy obowiązek wierzyciela?),
- czy do zaliczenia wpłaty dokonywanej po terminie płatności na odsetki wymagana jest zgoda dłużnika?
- czy istnieje obowiązek zawiadomienia dłużnika o zaliczeniu jego wpłaty na odsetki (jakim dokumentem zawiadomić dłużnika?, jakie znaczenie ma dokument informujący o zaliczeniu wpłaty na odsetki?).
- czy można żądać odsetek od odsetek?
- odpowiedzialność pracowników jednostek sektora finansów publicznych za ustalenie nieprawidłowych odsetek w umowach zawieranych z kontrahentami j.s.f.p. oraz za nienaliczanie odsetek.

3. Aktualnie obowiązujące przepisy w zakresie żądania zryczałtowanej rekompensaty za dochodzenie należności w transakcjach handlowych;

- które umowy zawierane przez j.s.t. uznaje się za transakcje handlowe?
- czy w świetle wyroku TSUE (C-327/20) oraz najnowszych interpretacji RIO w kwestii dochodzenia rekompensaty za koszty odzyskiwania należności w transakcjach handlowych, rozumieć należy, że brak jest prawnej do naliczania rekompensaty 40/70/100 euro oraz odsetek za opóźnienie, przez wierzyciela jakim jest podmiot publiczny?
- stanowisko Ministerstwa Rozwoju oraz NIK w kwestii dochodzenia rekompensaty przez wierzyciela będącego podmiotem publicznym,
- rola zasad współżycia społecznego określonych w art. 5 k.c. na dochodzenie od dłużnika zryczałtowanych kosztów dochodzenia należności – analiza wybranych wyroków sądów,
- 40, 70 lub 100 EURO za koszty odzyskiwania należności w przypadku opóźnień w zapłacie wynikających z transakcji handlowych, w zależności od wartości świadczenia,
- zmiany w ustawie o finansach publicznych umożliwiające stosowania ulgi w formie odstąpienia od dochodzenia rekompensaty (obligatoryjna uchwała rady gminy/miasta),
- wg jakiego kursu Euro wyliczyć rekompensatę?
- czy od rekompensaty (40, 70 lub 100 Euro) należą się odsetki za zwłokę i jakie?
- kiedy i w jaki sposób wzywać do zapłaty rekompensaty?
- czy wysyłając wezwanie do zapłaty np. 3 kolejnych rat czynszu najmu wolno naliczyć jedną rekompensatę 40 Euro czy 3 razy po 40 Euro?
- czy mimo braku wezwania do zapłaty można objąć pozwem również kwotę rekompensaty?
- jakie dokumenty należy dołączyć do pozwu w związku z dochodzeniem rekompensaty (40, 70 lub 100 Euro)?
- omówienie wybranych stanowisk organów kontroli w zakresie żądania od kontrahentów j.s.f.p. rekompensaty za koszty odzyskiwania należności w przypadku opóźnień płatności w transakcjach handlowych,
- kiedy rekompensata się przedawnia?
- za jaki okres wstecz można/trzeba naliczyć rekompensatę?

4. Obowiązek podejmowania działań windykacyjnych w stosunku do podmiotów zalegających z zapłatą należności cywilnoprawnych:

Należności cywilnoprawne jednostek samorządu terytorialnego (C.W.) – 10.03.2026 r.

- jaki jest optymalny termin skierowania sprawy do sądu celem uzyskania nakazu zapłaty (terminy, kwoty, wybrane opłaty sądowe)?
- czy przed skierowaniem sprawy do sądu musi być wysłane do zobowiązanego wezwanie do zapłaty?
- czy wolno żądać od dłużników zapłaty kosztów wezwania?
- czy wezwanie do zapłaty musi być doręczone za potwierdzeniem odbioru?
- kiedy i w oparciu o jakie dokumenty ująć w księgach rachunkowych zasądzone koszty postępowania sądowego w tym zastępstwa procesowego?
- jak prawidłowo skierować sprawę do egzekucji komorniczej (odpowiednie pełnomocnictwo, wezwanie przedegzekucyjne, opłaty komornicze)?
- czy i jakie dalsze działania można podjąć po umorzeniu egzekucji przez komornika sądowego?

5. Omówienie wybranych przepisów Kodeksu cywilnego związanych z dochodzeniem należności pieniężnych ze szczególnym uwzględnieniem terminów przedawnienia roszczeń.

- podstawowe terminy przedawnienia roszczeń, w tym przysługujących od konsumentów,
- przepisy Kodeksu cywilnego w zakresie ustalania końcowego terminu przedawnienia,
- obowiązek sądu badania z urzędu czy upłynął termin przedawnienia i oddalenia powództwa w razie potwierdzenia tego faktu,
- czy można/należy w aktualnym stanie prawnym kierować do sądu sprawy o zapłatę po upływie terminu przedawnienia roszczenia?
- jak liczyć termin przedawnienia?
- jakie działania może podjąć wierzyciel aby nie dopuścić do przedawnienia należności cywilnoprawnych?
- czy zawarcie ugody z dłużnikiem dotyczącej spłaty należności w ratach wpływa na przerwanie biegu przedawnienia?
- różnice pomiędzy przerwaniem i zawieszeniem biegu terminu przedawnienia należności cywilnoprawnych.

6. Wybrane przepisy Kodeksu postępowania cywilnego dot. dochodzenie należności cywilnoprawnych przez j.s.f.p.

- jak sporządzić wezwanie do zapłaty i czy jest ono konieczne przed skierowaniem pozwu o zapłatę należności do sądu,
- czy każdy pracownik może podpisać wezwanie do zapłaty?
- likwidacja tzw. fikcji doręczenia pism sądowych konsumentom – obowiązki wierzycieli doręczania pism przez komorników sądowych,
- które pisma związane z dochodzeniem należności cywilnoprawnych mogą/muszą być doręczane przez komorników sądowych?
- doręczenia pism przez komorników sądowych i koszty z tym związane,
- omówienie wybranych przepisów w zakresie opłat sądowych,
- czy od niezapłaconych w terminie zasądzonych kosztów sądowych pobiera się odsetki?

7. Problematyka nadpłat należności cywilnoprawnych.

- czy należy bezwzględnie dokonywać zwrotów nadpłat od należności cywilnoprawnych jeżeli kwota nadpłaty wynosi np. 10 gr?
- jak postępować z bardzo niskimi kwotami nadpłat i zaległości w należnościach cywilnoprawnych?

- czy zwrotu nadpłaconej należności można dokonać w ramach czynności materialno-technicznej działając z urzędu czy na wniosek?
- jak postąpić z nadpłatą gdy zobowiązany nie reaguje na pismo informujące go o nadpłacie?
- czy i w jaki sposób można nadpłatę cywilnoprawną zaliczyć np. na podatek od nieruchomości?

8. Przedawnione należności cywilnoprawne w księgach rachunkowych?

- rozróżnienie pojęć „przedawnienie roszczenia” i „przedawnienie należności” w kontekście rzetelności i realności zapisów w ewidencji księgowej,
- w jaki sposób powinien być udokumentowany fakt przedawnienia należności cywilnoprawnej?
- kto i w oparciu o jaki dokument powinien podjąć decyzję o dokonaniu odpisu przedawnionej należności z ksiąg rachunkowych?
- w jakim terminie należności przedawnione powinny być odpisane z ksiąg rachunkowych?
- jakie mogą być konsekwencje wykazywania w księgach rachunkowych przedawnionych należności cywilnoprawnych?
- kto ponosi odpowiedzialność za przedawnienie należności cywilnoprawnych?
- jak pracownicy urzędów j.s.t. i ich jednostek organizacyjnych mogą chronić się przed zarzutem dopuszczenia do przedawnienia należności cywilnoprawnych?

9. Dyskusja, pytania, wyjaśnienia, indywidualne konsultacje.

Uwaga! W materiałach szkoleniowych otrzymają Państwo m.in. wzory: procedury dot. windykacji należności cywilnoprawnych, dokumentu dot. odpisu należności przedawnionych, pisma informującego o sposobie zarachowania należności cywilnoprawnej na odsetki i należność główną.

Ośrodek Wspierania Administracji Lokalnej

www.owal.edu.pl , e-mail: biuro@owal.edu.pl

OWAL s.c. 16-002 Dobrzyniewo Duże ul. Klubowa 2 NIP: 966-209-15-26; Regon: 200837306
tel.: 5 700 82 700; 690 910 912 fax:22 350 77 47; 85 87 42 196

Koszt uczestnictwa w szkoleniu: 390 zł / os. netto

(Zwolnione z VAT w przypadku, gdy udział w szkoleniu jest finansowany ze środków publicznych zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 29 lit. c ustawy o podatku od towarów i usług z dnia 11 marca 2004 r. ze zmianami)

Cena zawiera: materiały szkoleniowe i certyfikat w formie elektronicznej.

Rezygnacji można dokonać mailem, lub telefonicznie na 2 dni robocze przed planowanym terminem szkolenia.

W przypadku rezygnacji ze zgłoszonego uczestnictwa po tym terminie ośrodek może obciążyć instytucje delegujące kosztami ww. szkolenia.

KARTA ZGŁOSZENIA UCZESTNICTWA W SZKOLENIU

<i>Dane instytucji zgłaszającej pracownika</i>	Wypełnioną kartę proszę przesłać mailem na adres: biuro@owal.edu.pl lub faxem na numer: 22 350 77 47 lub 85 87 42 196
Nabywca	
Adres:	
.....NIP.....	
Odbiorca.....	
Adres.....	Informacje: 570 082 700
..... NIP.....	Joanna Sokołowska Joanna Chmur

Zgłaszamy udział następujących osób w szkoleniu:

Imię i nazwisko	adres e-mail (oddzielny dla każdego uczestnika)	tel. kontaktowy (kontakt na wypadek zmian)

kierownik jednostki zgłaszającej uczestników

UWAGA! Oświadczenie na potrzeby zwolnienia z podatku VAT w celu wystawienia faktury (podpisz TYLKO jeśli szkolenie jest finansowane ze środków publicznych)

Oświadczam, że szkolenie dla wyżej wymienionych pracowników ma charakter usługi kształcenia zawodowego/przekwalifikowania zawodowego oraz że jest finansowane ze środków publicznych

(zaznacz właściwe):

- ☐ w całości – zgodnie z treścią art. 43 ust.1 pkt 29 lit.c ustawy z dnia 11.03.2004 o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2018 r. poz. 2174 z późn. zm.) lub
- ☐ w co najmniej 70% - zgodnie z treścią par. 3 ust. 1 pkt 14 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20.12.2013 r. w sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień (Dz. U. z 2015 r., poz. 736).

Pieczęć i podpis osoby upoważnionej do zaciągania zobowiązań w imieniu zgłaszającego

Informacje organizacyjne

Należność za uczestnictwo w szkoleniu płatna na konto: ING 66 1050 1823 1000 0092 1943 0437 na podstawie otrzymanej faktury. Prosimy o niedokonywanie przedpłat należności za szkolenie, nie mamy zwyczaju naliczania odsetek od niewielkich opóźnień w płatnościach. W szczególnych przypadkach konieczności przedpłaty prosimy kontaktować się z biurem przy składaniu zgłoszenia.

UWAGA:

W przypadku braku potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia (telefonicznie bądź mailowo na adres podany w karcie zgłoszenia) na 2 dni przed szkoleniem prosimy o kontakt na numer **570 082 700** celem upewnienia się, że zgłoszenie dotarło.

Informacja dotycząca ochrony danych osobowych zgodna z unijnymi przepisami dotyczącymi przetwarzania danych osobowych (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 – tzw. RODO).

- ✓ Informujemy, że administratorem powyższych danych osobowych jest spółka OWAL s.c.
- ✓ Dane osobowe zostały przekazane dobrowolnie i będą przetwarzane wyłącznie w celu przesłania zainteresowanemu informacji o usłudze.
- ✓ Twoje dane osobowe nie będą udostępniane odbiorcom danych. Jako osoba, której dane dotyczą, masz prawo dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawiania.
- ✓ Masz prawo do wycofania zgody w dowolnym momencie, przy czym cofnięcie zgody nie ma wpływu na zgodność przetwarzania, którego dokonano na jej podstawie przed cofnięciem zgody.
- ✓ Dane osobowe będą przetwarzane aż do ewentualnego wycofania przez Ciebie zgody na przetwarzanie danych.
- ✓ Podanie danych jest dobrowolne, ale konieczne w celu prowadzenia marketingu.
- ✓ Masz prawo dostępu do Twoich danych osobowych, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, prawo do przenoszenia danych oraz prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego.

Oświadczenia dotyczące ochrony danych osobowych

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych zgodnie z art. 6 ust. 1 RODO. Zostałem/zostałam poinformowany/a, że wyrażenie zgody jest dobrowolne oraz że mam prawo do wycofania zgody w dowolnym momencie, a wycofanie zgody nie wpływa na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na jej podstawie przed jej wycofaniem.

podpis składającego oświadczenie

Wyrażam zgodę na otrzymywanie od OWAL s.c. informacji handlowej za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, zgodnie z ustawą o świadczeniu usług drogą elektroniczną z dnia 18 lipca 2002 roku (Dz.U. z 2002 roku, Nr 144, poz. 1204 ze zm.).

podpis składającego oświadczenie